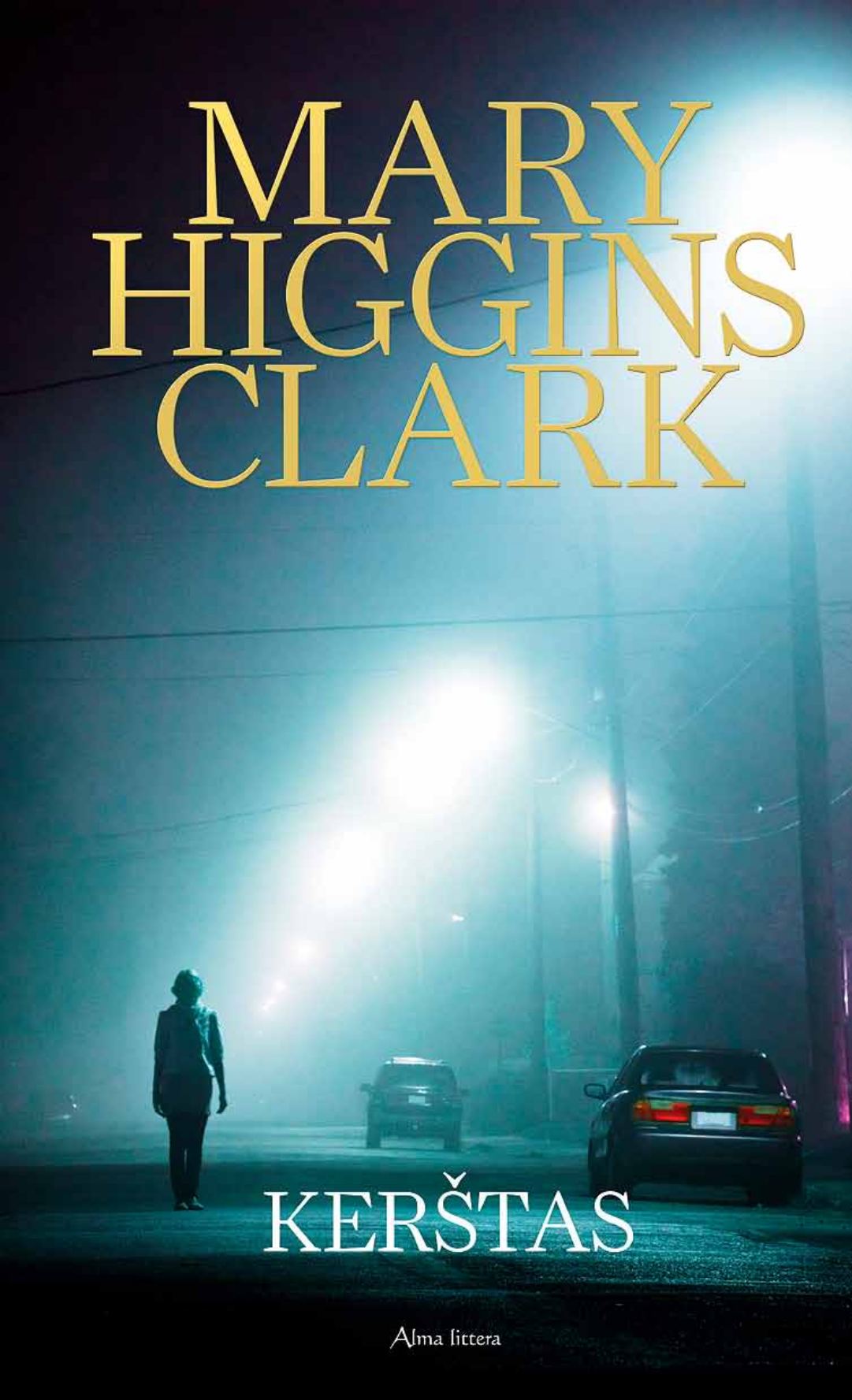

MARY HIGGINS CLARK

KERŠTAS

Alma littera

PROLOGAS

Daktaras Gregas Moranas žaidimų aikštelėje Manhatano Rytinėje penkioliktoje gatvėje, netoli nuo savo buto, sūpynėse supo trejų metų Timį.

– Pespėju: liko dvi minutės, – tarė tėvas nusijuokdamas ir pastūmė sūpynes tiek, kad patenkintų savo padaužą sūnų, bet sėdynė nepraskrietų per sūpynių viršų.

Kadaise jis matė tokį vaizdą. Niekas nesusižalojo, nes sėdynė buvo saugi. Tačiau vis tiek, turėdamas ilgas rankas ir būdamas metro devyniasdešimties, Gregas elgdavosi itin atsargiai, kai Timis sėsdavo į šias sūpynes. Skubios pagalbos skyriaus gydytojas per daug gerai žinojo, kad nutinka ir pačių netikėčiausių nelaimingų atsitikimų.

Buvo pusė šešių, ir vakaro saulė ant žaidimų aikštelės išdriekė ilgus šešėlius. Oras netgi šiek tiek atvėso primindamas, kad kitą savaitgalį bus Darbo dienos šventė.

– Liko viena minutė, – griežtai perspėjo Gregas.

Prieš atsivesdamas Timį į žaidimų aikštelę Gregas budėjo dvylika valandų. Skubios pagalbos skyriuje, kuriame visada verda darbas, tą dieną tvyrojo tikra sumaištis. Pirmajame aveniu susidūrė du automobiliai su paaugliais. Galima tik stebėtis, kad niekas nežuvo, bet trys vaikai buvo sunkiai sužaloti.

Gregas atitraukė rankas nuo sūpynių. Reikėjo leisti joms sulėtėti ir sustoti. Timis net nemėgino tuščiai prieštarauti, vadinasi, ir jis buvo pasirengęs eiti namo. Be to, jiedu buvo vieninteliai likę žaidimų aikštelėje.

– Daktare!

Atsigręžęs Gregas išvydo stambaus sudėjimo vidutinio ūgio vyrą, kurio veidą slėpė kaklaskarė. Jis laikė į Grego galvą nutaikytą pistoletą. Gregas instinktyviai žengė platų žingsnį į šalį, kad kuo toliau pasitrauktų nuo Timio.

– Klausyk, piniginė yra mano kišenėje, – tyliai tarė Gregas. – Gali ją pasiimti.

– Tėti! – išsigandęs šūktelėjo vaikas. Jis pasisuko sėdynėje ir įsispitrėjo ginkluotam vyrui į akis.

Paskutinę gyvenimo šioje žemėje akimirką Gregas Moranas, trisdešimt ketverių metų nusipelnęs gydytojas, karštai mylimas vyras ir tėvas, mėgino pulti užpuoliką, bet jam nepavyko išvengti mirtino šūvio tiesiai į kaktos vidurį.

– TĖĖTIIII! – suklykė Timis.

Užpuolikas nubėgo į gatvę, tada sustojo ir atsigręžė.

– Timi, pasakyk savo mamai, kad dabar jos eilė! – sušuko jis. – Paskui tavo.

Šūvį ir riksmą girdėjo Mardžė Bles, pagyvenusi moteris, grįžtanti namo iš vietinės kepyklos, kurioje dirbo ne visą darbo dieną. Ji ilgai stovėjo ir nustėrusi spoksojo į košmarišką vaizdą: už kampo nubėgančią žmogystą su pistoletu rankoje, sūpuoklėse klykiantį vaiką, ant žemės sukniubusį žmogų.

Moters pirštai taip smarkiai drebėjo, kad jai tik iš trečio karto pavyko surinkti pagalbos telefono numerį 911.

Kai atsiliepė operatorė, Mardžė tepajėgė iššlementi:

– Paskubėkite! Paskubėkite! Jis gali grįžti! Jis nušovė vyrą, paskui grasino nužudysiąs ir vaiką!

Mardžė nutilo, kai Timis suklykė:

– Mėlynakis nušovė mano tėtį... Mėlynakis nušovė mano tėtį!

1

Lorė Moran pažvelgė pro savo kabineto Rokfelerio centro 15-ojo namo dvidešimt penktame aukšte langą. Pro jį buvo matyti šio garsaus Manhatano komplekso viduryje įrengta čiuožykla. Buvo saulėta, bet šalta kovo diena. Lorė matė netvirtai svirduliuojančius ant pačiūžų naujokus, ryškiai besiskiriančius nuo kitų čiuožėjų, kurių judesiai buvo grakštūs tarsi baletų šokėjų.

Aštuonerių metų Lorės sūnui Timiui labai patiko ledo ritualys, ir berniukas, sulaukęs dvidešimt vienerių, svajoto žaisti „New York Rangers“ komandoje. Mintyse išvydusi Timio veidą su liepsnojančiomis iš pasitenkinimo išraiškingomis rudomis akimis, kai berniukas įsivaizduodavo esąs vartininkas per būsimas „Rangers“ rungtynes, Lorė nusišypsojo. Moteris pagalvojo, kad tuo metu vaikas bus tikras Grego atvaizdas, bet kaipmat nuvijo šią mintį ir sutelkė dėmesį į bylą ant rašomojo stalo.

Trisdešimt šešerių metų, medaus spalvos plaukais iki pečių, rusvomis akimis, kurios labiau buvo žalsvos negu rudos, liekna, klasikinių veido bruožų, be jokio makiažo, Lorė buvo ta moteris, į kurią praeidami žmonės atsigręžia, kad pažvelgtų dar sykį. Ją įprastai apibūdindavo kaip „klasišką ir dailią“.

Lorė, premijomis apdovanota Fišerio Bleiko studijos prodiuserė, ketino pradėti naują kabelinės televizijos laidų ciklą, kurį buvo sumaniusi dar Gregui gyvam esant. Tada ji šį sumanymą atidėjo – nuogaštavo, kad kai kurie žmonės pagalvos, jog ši min-

tis jai atėjo į galvą dėl to, kad vyro žmogžudystė buvo neišaiškinta.

Laida būtų grindžiama vėl suvaidinant neišaiškintus nusikaltimus, bet joje dalyvautų ne aktoriai, o aukų draugai bei artimieji, kurie pateiktų *savąją* įvykio versiją. Jei tik įmanoma, bus filmuojama tikroje nusikaltimo vietoje. Sumanymas buvo rizikingas – jis galėjo atnešti didžiulę sėkmę, bet taip pat ir sukelti sumaištį.

Lorė ką tik grįžo iš posėdžio pas savo viršininką, Bretą Janą, kuris priminė, jog Lorė yra prisiekusi daugiau nerengti jokių realybės šou.

– Tavo paskutinės dvi nesėkmės brangiai kainavo, Lore, – pareiškė viršininkas. – Mes negalime sau leisti dar vienos. – Paskui kandžiai pridūrė: – Tu taip pat.

Gurkšnodama kavą, kurią atsinešė iš antros valandos posėdžio, Lorė prisiminė karštus argumentus, kuriuos pasitelkė, kad įtikintų Bretą.

– Bretai, kol dar nepriminei, kad tau realybės šou įkyrėjo iki gyvo kaulo, pažadu, kad ši bus kitokia. Ją pavadinsime „Itariamieji“. Aplanko, kurį tau daviau, antrame puslapyje pateiktas ilgas neištirtų arba *tariamai* ištirtų, kai, labai tikėtina, į kalėjimą buvo pasiųstas nekaltas žmogus, kriminalinių bylų sąrašas.

Lorė apsidairė savo kabinete, ir jos pasiryžimas šįsyk laimėti dar labiau sustiprėjo. Kabinete tilpo prie langų stovinti sofa, ilga knygų spinta su suvenyrais, laimėtais prizais ir šeimos nuotraukomis, daugiausia Timio ir Lorės tėvo. Ji seniai nusprendė, kad Grego nuotraukos turi būti namie, miegamajame, o ne ten, kur neišvengiamai visiems primins, kad Lorė yra našlė, o jos vyro nužudymas taip ir buvo neištirtas.

– Sąrašė pirmuoju numeriu įrašytas Lindbergų kūdikio pagrobimas. Tai įvyko daugiau negu prieš aštuoniasdešimt metų. Tikiuosi, neketini atkurti *šio* nusikaltimo? – paklausė Bretas.

Lorė atsakė, jog tai nusikaltimas, apie kurį kalba ištisos žmonių kartos ne tik todėl, kad jis buvo siaubingas, bet ir dėl daugybės neatsakytų klausimų. Beveik nėra abejonių, kad kopėčias,

kuriomis buvo užlipta į kūdikio miegamąjį, padarė Bruno Hauptmanas, imigrantas iš Vokietijos, kuriam už Lindbergų kūdikio pagrobimą buvo įvykdyta mirties bausmė. Tačiau iš kur Bruno žinojo, kad auklė kas vakarą išeina vakarieniauti ir kaip tik tuo metu kūdikį palieka vieną keturiasdešimt penkias minutes? Kaip Hauptmanas tai sužinojo? Arba kas jam tai pasakė?

Paskui Lorė papasakojo Bretui apie neišaiškintą senatoriaus Čarlzo H. Persio vienos iš dvynių dukterų žmogžudystę. Tai įvyko jo pirmosios rinkiminės kampanijos į senatą pradžioje 1966 metais. Persis buvo išrinktas, bet žmogžudystė taip ir liko neišaiškinta, o į klausimus neatsakyta: ar nužudyta mergaitė ir buvo pasirinktoji auka? Kodėl nelojo šuo, jeigu į namą įėjo svetimas žmogus?

Lorė atsilošė ant kėdės. Ji paaiškino Bretui, kad visa esmė yra ta, jog, kai pradedi vardyti panašias bylas, kiekvienas apie jas turi susikūręs savo teoriją.

– Rengsime realybės šou apie nusikaltimus, įvykdytus prieš dvidešimt trisdešimt metų, per kuriuos išgirsime žmonių, kurie buvo patys artimiausi aukai, nuomonę, o pirmai laidai turiu puikią bylą – universiteto baigimo iškilmes, – dėstė Lorė.

Lorė pasirodė, kad šia byla Bretas iš tiesų susidomėjo. Jangas gyveno Vest Česterio apygardoje, todėl apie nusikaltimą žinojo viską: prieš dvidešimt metų keturios merginos, kartu užaugusios Salem Ridže, baigė keturis skirtingus universitetus. Vienos jų patėvis Robertas Nikolas Pauelas visų keturių merginų garbei surengė universiteto baigimo iškilmes. Per jas buvo visko: trys šimtai svečių, vyrų juodais kaklaraiščiais, šampano ir ikry, fejerverkų. Po šventės Pauelo podukra ir kitos trys absolventės liko nakvoti patėvio namuose. Rytą Pauelo žmona Betsė Boner Pael, populiari, žavi keturiasdešimt trejų metų aukštuomenės dama, buvo rasta uždusinta lovoje. Nusikaltimas taip ir liko neišaiškintas. Robui, kaip visi vadina Pauelą, dabar septyniasdešimt aštuoneri, jis yra puikios fizinės bei psichinės būklės ir vis dar gyvena tame name.

Pauelas daugiau nevedė. Neseniai jis davė interviu laidai „O'Reilio veiksnys“, per kurį pareiškė, jog padarytų viską, kad būtų atskleista jo žmonos mirties paslaptis, ir žino, kad podukra ir jos draugės jaučiasi taip pat. Jie visi yra įsitikinę, kad, kol nepaaiškės tiesa, bus žmonių, kurie spėlios, ar kuris nors *ju* nėra Betsės žudikas.

„Štai tada Bretas sutiko, kad aš susisiekičiau su Pauelu ir ke-turiomis absolventėmis ir išsiaiškiničiau, ar jos sutiktų dalyvau-ti“, – džiūgaudama pagalvojo Lorė.

Atėjo laikas pasidalyti gera žinia su Greise ir Džeriu. Lorė paėmė telefono ragelį ir pasikvietė savo padėjėjus. Netrukus ka-bineto durys plačiai atsivėrė.

Greisė Garsija, jos dvidešimt penkerių metų padėjėja admi-nistratorė, vilkėjo trumpą raudoną vilnonę suknelę, mėvėjo me-dvilnines blauzdivines ir avėjo susegamus sagomis aukštus auli-nius batus. Siekiantys juosmenį juodi plaukai buvo sukelti į viršų ir susegti šukomis. Išsprūdusios iš šukų sruogos rėmino širdies formos veidą. Gausiai, bet išmaniai užteptas tušas pabrėžė gy-vas tamsias akis.

Džeris Klainas įžengė į kabinetą Greisei iš paskos. Išstypęs vyras įsitaisė ant kėdės prie Lorės rašomojo stalo. Kaip įprastai jis vilkėjo nertinį, po juo – megztinį aukšta atlenkiama apykakle. Džeris tvirtino, kad jo vienintelio turimo tamsiai mėlyno kos-tiumo ir vienintelio smokingo pakaks dvidešimčiai metų. Lorė neabejojo, kad taip ir bus. Džeriui dabar buvo dvidešimt šeše-ri, jis įsiliejo į komandą prieš trejus metus per vasaros praktiką. Paaaiškėjo, kad Klainas yra nepakeičiamas prodiuserio padėjėjas.

– Nekankinsiu jūsų, – tarė Lorė. – Bretas sutiko.

– Žinojau, kad jis pritarė! – sušuko Greisė.

– Aš atspėjau iš jūsų veido išraiškos, kai išėjote iš lifto, – pa-reiškė Džeris.

– Negalėjai atspėti. Mano veidas kaip pokerio žaidėjo, – at-kirto Lorė. – Taigi, pirmasis mano gautas įsakymas yra susisiekti su Robertu Pauelu. Jeigu jis sutiks, tada, sprendžiant iš mano

matyto interviu, labai tikėtina, kad podukra ir trys jos draugės taip pat su mumis bendradarbiaus.

– Ypač dėl to, kad jiems bus gerai mokama, o nė vienas jų neturi daug pinigų, – susimąstęs pareiškė Džeris, prisimindamas surinktą galimam laidų ciklui informaciją. – Betsės duktė Kle-
ra Boner yra socialinė darbuotoja Čikagoje. Ji taip ir neištekėjo. Nina Kreig išsiskyrusi, gyvena Holivude, užsidirba vaidindama filmuose epizodinius vaidmenis be teksto. Alison Šafer dirba farmacininke mažoje Klivlando vaistinėje. Jos vyras vaikšto su ramentais. Prieš dvidešimt metų jį partrenkė vairuotojas, kuris pabėgo iš įvykio vietos. Regina Kaljari persikėlė gyventi į Floridą, San Augustiną. Ji turi mažą nekilnojamojo turto agentūrą. Išsiskyrusi, vienas vaikas mokosi universitete.

– Rizika didelė, – perspėjo Lorė. – Bretas man jau priminė, kad paskutiniai du ciklai buvo nesėkmingi.

– Ar jis neminėjo, kad jūsų pirmasis ciklas vis dar rodomas? – pasipiktinusi paklausė Greisė.

– Ne, neminėjo ir neminės. Esu tvirtai įsitikinusi, kad šis ciklas mums bus sėkmingas. Jeigu Robertas Pauelas sutiks, beveik galiu kirsti lažybų, kad dalyvaus ir kiti, – tarė Lorė ir karštai pridūrė: – Bent jau tikiuosi ir meldžiuosi, kad jie sutiks.

2

Sklandė gandai, kad Niujorko policijos departamento pirmasis komisaro pavaduotojas Leo Farlis bus paskirtas policijos komisaru, bet kitą dieną po žento laidotuvių jis netikėtai įteikė prašymą išeiti į pensiją. Per penkerius metus, prabėgusius nuo to laiko, Leo nė sykio nesvarstė savo sprendimo. Sulaukęs šešiasdešimt trejų jis buvo policininkas iš pašaukimo. Leo visada ketino toks būti, kol sulauks pensinio amžiaus, bet svarbūs įvykiai pakeitė jo planus.

Šiurpinanti, šaltakraujiška Grego žmogžudystė ir grasinimas, kurį išgirdo pagyvenusi liudytoja – „Timi, pasakyk savo mamai, kad dabar jos eilė, paskui tavo“ – buvo pakankama priežastis paskirti savo gyvenimą apsaugoti dukrai ir vaikaičiui. Tiesus kaip styga, vidutinio ūgio, vešliais žilais plaukais ir lieso, raumeningo kūno Leo Farlis nuo tada nuolat buvo budrus.

Jis žinojo, kad tik tiek tegali padaryti Lorei. Ji turėjo reikalingą ir labai mėgstamą darbą. Lorė važinėjo viešuoju transportu, ilgai bėgiodavo Centriniam parke, o šiltu oru dažnai valgydavo priešpiečius kuriame nors iš nedidelių parkų greta darbo.

Su Timiu – kitas reikalas. Leo manė, kad niekas negali sutrukdyti nusikaltėliui pirmiausia nužudyti berniuką, todėl jis nusprendė būti vaikaičio sergėtoju. Tad Leo kas rytą lydėdavo Timį į Šv. Dovydo mokyklą ir laukdavo berniuko pasibaigus pamokoms. Jeigu Timis ką nors veidavo po pamokų, Leo jį neįkyriai saugodavo stovėdamas greta čiuožyklos arba žaidimų aikštelės.

Leo Farliui Gregas Moranas buvo kaip sūnus, kurį jis būtų susikūręs, jeigu tai būtų buvę įmanoma. Nuo to laiko, kai jie du susitiko Lenokso kalvos ligoninės skubios pagalbos skyriuje, prabėgo dešimt metų. Jiedu su Eilina karštligiškai atidūmė į skyrių, telefonu gavę žinią, kad jų dvidešimt šešerių metų dukrą Lorę Parko aveniu partrenkė taksi, ir Lorė yra be sąmonės.

Gregas, aukštas ir išpūdingas net vilkėdamas žalią ligoninės chalata, juodu pasitiko tvirtai ramindamas:

– Ji atsipeikėjo ir pasveiks. Sulaužyta kulkšnis ir sutrenktos smegenys. Mes ją stebėsime, bet ji pasveiks.

Išgirdusi šiuos žodžius Eilina, kuri desperatiškai nerimavo dėl vienintelės dukters, apalpo, ir Gregui teko rūpintis dar viena paciente. Jis greitai sugriebė Eiliną šiai nespėjus pargriūti ant grindų. „Nuo to laiko jis neišnyko iš mūsų gyvenimo“, – pagalvojo Leo. Po trijų mėnesių Gregas ir Lorė susižadėjo. Jis buvo šeimos ramstis, kai, prabėgus vos metams po vestuvių, mirė Eilina.

Kaip kas nors galėjo jį nušauti? Per išsamų tyrimą neliko nė menkiausios smulkmenos siekiant išsiaiškinti, kas galėtų jausti pagiežą Gregui, nors jį pažinojusiems tai atrodė neįsivaizduojama. Greitai atmetus draugus ir bendraklasius, buvo tiriami dviejų ligoninių, kuriose Gregas dirbo rezidentu ir personalo direktoriumi, dokumentai. Tikrinama, ar kuris nors pacientas arba jo šeimos narys nėra apkaltinęs Grego dėl klaidingos diagnozės arba gydymo, sukėlusio sužalojimą arba mirtį. Nieko panašaus rasta nebuvo.

Apygardos prokuratūroje ši byla buvo vadinama „Mėlynakis žmogžudys“. Kartais Timio veide šmėstelėdavo baimė, jeigu berniukas staiga atsigrėždavo ir pažvelgdavo tiesiai į žydras Leo akis. Leo buvo įsitikinęs, o Lorė ir psichologas tam pritarė, kad Grego žudiko akys tikriausiai buvo didelės ir ryškiai mėlynos.

Lorė aptarė su tėvu naujo laidų ciklo, kuris prasidės „Universiteto baigimo iškilnių“ žmogžudyste, koncepciją. Leo neišsidadė, kad tai jį liūdina. Mintis, kad dukra surinks būrelį žmonių, kurių vienas tikriausiai yra žudikas, kėlė nerimą. Kažkas turėjo

labai nekęsti Betsės Boner Pael, kad laikytų prispaudęs pagalvę moteriai prie veido, kol ši išleido paskutinį kvapą. Tas pats žmogus tikriausiai iš paskutiniųjų nori apsisaugoti. Leo žinojo, kad prieš dvidešimt metų visas keturias merginas ir Betsės vyrą apklausė patys geriausi žmogžudysčių skyriaus detektyvai. Jeigu laidų ciklui duotas sutikimas, žudikas ir įtariamieji vėl bus kartu, nebent nusikaltimo naktį kažkam pavyko patekti į namą nepastebėtam. Šis Lorės sumanymas yra pavojingas.

Tokios mintys sukosi Leo galvoje, kai jis su Timiu iš Šv. Dovydo mokyklos, išikūrusios Aštuoniasdešimt devintosios gatvės ir Penktojo aveniu sankryžoje, ėjo į butą už aštuonių kvartalų, Leksingtono aveniu ir Devyniasdešimt ketvirtosios gatvės sankryžoje. Po Grego mirties Lorė išsyk persikėlė gyventi kitur, nes negalėjo matyti žaidimų aikštelės, kurioje buvo nušautas jos vyras.

Važiuojantis pro šalį policijos patrulinis automobilis sulėtino greitį. Keleivio pusėje sėdintis pareigūnas atidavė pagarbą Leo.

– Man patinka, kai jie tau atiduoda pagarbą, seneli, – pareiškė Timis. Paskui dalykiškai pridūrė: – Tada jaučiuosi saugus.

„Atsargiai, – perspėjo save Leo. – Visada aiškinai Timiui, kad tada, kai tavęs nėra greta, o jį arba jo draugus ištinka bėda, reikia bėgti pas policijos pareigūną ir prašyti pagalbos.“

Senelis nejučiomis tvirčiau suspaudė Timio ranką.

– Na, tau nebuvo nutikę tokių bėdų, kurių aš negalėčiau išspręsti, – sutiko Leo. Paskui atsargiai pridūrė: – Bent jau kiek aš žinau.

Jiedu ėjo šiaurine Leksingtono aveniu dalimi. Vėjas pakeitė kryptį ir pūtė tiesiai į veidą. Leo sustojo ir užtraukė Timiui vilnonę kepurę ant kaktos bei ausų.

– Kai vienas aštuntokas šįryt ėjo į mokyklą, kažkoks vyrukas, važiuojantis dviračiu, pamėgino jam iš rankos išplėsti mobilųjį telefoną. Policininkas pamatė ir sulaukė tą vyruką, – pasakojo Timis.

Plėšikas nebuvo mėlynakis nusikaltėlis. Leo susigėdęs prisipažino, kad dėl to pajuto didelį palengvėjimą. Kol Grego žudikas bus sulaukytas, Leo privalo žinoti, kad Timis ir Lorė yra saugūs.

Jis pats sau pažadėjo, jog kada nors teisingumas bus įvykdytas.

Šįryt, skubėdama į darbą, vos tik atvyko Leo, Lorė pasakė, kad turėtų išgirsti nuosprendį dėl siūlomo realybės šou. Išgirdus šią žinią, Leo galvoje ėmė sukintis neramios mintys. Jis žinojo, kad žinių turi laukti iki vakaro. Gerdami po antrą puodelį kavos, kai Timis jau bus pavakarieniavęs ir su knyga rankose susirangęs dideliame fotelyje, jiedu aptars Lorės planus. Paskui Leo grįš į savo butą vos už vieno kvartalo. Tėvas norėjo, kad Lorė su Timiu turėtų nuosavą būstą, ir buvo patenkintas, kad į pastatą pro durininką niekas negali patekti nepaskambinęs gyventojui, pas kurį atvyko.

Jeigu Lorei bus leista kurti šį laidų ciklą, tai bus bloga žinia, pagalvojo Leo.

Staiga, tarsi nukritęs iš dangaus, pro juos ant ratukinių pačiūžų pralėkė vyras, vilkintis nertinį su gobtuvu, užsidėjęs tamsius saulės akinius ir užsimetęs drobinį krepšį ant peties. Jis vos neparvertė Timio, o paskui kliudė nėščią moterį, einančią priekyje maždaug už trijų metrų.

– Pasitrauk nuo šaligatvio! – sušuko Leo, kai čiuožėjas pasuko už kampo ir dingo.

Už tamsių saulės akinių spindėjo mėlynos akys, o čiuožėjas garsiai nusijuokė.

Tokie susidūrimai stiprina galios pojūtį, kurį vyras pajuto palietęs Timį, ir žinojimą, kad bet kurią dieną jis gali įgyvendinti savo grasinimą.